

Szövegértés

5.osztály

1.Olvasd el a szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Milyen volt a huszárok ruhája Petőfi korában?

Nem huszár a huszár, ha öltözetének nem része a csákó, a dolmány, a mente, a huszárnadrág és a csizma.

A huszárok csákója olyan formájú volt, mint a gyalogságé, de mintegy két és fél centiméterrel magasabb volt annál. Belsejébe drótkarikákat varrtak, így jobban védte a fejet a kard vágásától. Félkör alakú, felhajlított bőrellenző borította a csákó hátsó felét, amelyet le is lehetett hajtani. Felső peremét hosszú aranyzsinór övezte, amelyet hátul egy gyűrű tartott össze. A csákórózsa mögött halcsontra erősítve fekete tollforgó magasodott.

A dolmány mellrészén három függőleges gombsor húzódott, soronként tizenöt-tizenhét gombbal. A gombsorokat vízszintes zsinórzat kötötte össze, amely a gallért és a széleket is szegélyezte. A háton és a kézelőkön pedig vitézkötést formált, azaz mindkét végén gömbölyű fonadékban végződött. A sok zsinór és gomb nemcsak a ruha díszé volt, hanem a huszár életét is védte, hisz a kard megcsúszott rajtuk.

A mente négy centiméterrel volt hosszabb a dolmánynál, fehér báránybőrrel bélelték, feketével szegélyezték. A huszárok panyókára vetve hordták még nyáron is, mert óvta a kantárszárat tartó kezüket.

A huszárnadrág a mai lovaglónadrághoz hasonlóan szűkülő szárú volt, és posztóból készült. Ugyanolyan zsinórzat díszítette, mint a mentét. Zsinórövet hordtak hozzá.

A huszárcsizma hagyományosan fekete színű, taréjos, sarkantyús, szárán zsinórral szegélyezett volt.

A huszáröltözet elengedhetetlen tartozéka volt a dolmány alatt vörös bőrszíjon lógó kard és a tarsoly. Utóbbi vörös bőrből készült, arany paszomány keretezte. Olyan lapos volt, hogy a huszár csak a pipáját, a dohányzacskóját és apró kézi szereit tarthatta benne.

(A Fehérvári Huszárok Egyesülete és a Szent Márton Lovas Hagyományörző Egyesület leírásai nyomán)

Huszárok a 10. Vilmos huszárezred egyenruhájában

a.Írd ki a szövegből, hogy melyek voltak a huszárok ruhájának meghatározó darabjai!

b.Sorold fel, melyek a huszáröltözet tartozékai!

c.

Mely ruhadarabokhoz kapcsolódnak a következő szavak?

fekete szín: _____ zsinóröv: _____

halcsont: _____ drótkarikák: _____

d. Következtess a szövegből! Válaszd ki a helyes választ!

• **Mi a paszomány?**

1. deréktól bokáig érő ruhadarab 2. lószerszám 3. ruhát díszítő zsinór

• **Mit jelent, ha a huszár panyókán hordja a mentét?**

1. vállra vetve 2. kifordítva 3. zsinórral összehúzva

e) Sorold fel, mely ruhadarabokat díszítette zsinórzat!

f) Fejezd be a mondatokat a szövegnek megfelelően!

A tarsolyban csak a pipáját, a dohányzacskóját és apró kézi szereit tarthatta a huszár, mert _____

A dolmányon a sok zsinór és gomb nemcsak díszként szolgált, hanem _____

A huszárok a mentéhez nem hordtak zsinórövet, de _____